

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

IPARD

IPARD ZA TEBE

Broj 1: januar - mart 2023

U OVOM BROJU:

- Gdje smo sad?
- Peti javni poziv za podršku preradi (6. februar – 6. mart 2023. godine)
- Kroz IPARD unapređujemo ruralnu infrastrukturu
- Informativna IPARD radionica za konsultante
- „Naše voće“ – Naša priča o uspjehu

Prvi kvartalni bilten

Bilten, IPARD za tebe, koji upravo čitate, nastao je kao namjera IPARD Upravljačkog tijela Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, odnosno Direktorata za ruralni razvoj, da svim zainteresovanim stranama približi IPARD. Iz broja u broj ovog Biltena informisaćemo vas o aktuelnostima, događajima, objavljenim javnim pozivima, ali i podijeliti sa vama iskustva i priče aplikanata koji su ostvarili IPARD podršku.

Ideja je da, zajedno sa našim čitaocima, razbijemo barijere koje su stvorene oko IPARD-a i uvjerenje da je nemoguće dobiti sredstva podrške.

Kroz sprovođenje IPARD programa crnogorska poljoprivreda biće konkurentnija i savremenija

IPARD je pretpripravnostni program Evropske unije za ruralni razvoj, i ima za cilj pripremu poljoprivrednog sektora zemlje kandidata za članstvo u Evropskoj uniji, za bolje i uspješnije korišćenje značajno većih fondova koji će biti na raspolaganju crnogorskoj poljoprivredi kada postanemo punopravna članica.

Sredstva iz IPARD-a usmjerena su za izgradnju i rekonstrukciju objekata, nabavku potrebne opreme i mehanizacije, specijalizovanih vozila, a sve u cilju dostizanja evropskih standarda u oblasti zaštite životne sredine, higijene i bezbjednosti hrane, kao i dobrobiti životinja.

01 Gdje smo sad?

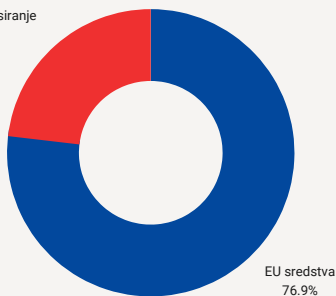
Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II 2014-2020 (IPARD II program) odobren je od strane Evropske komisije 20. jula 2015. godine. Kroz sprovođenje IPARD II programa dostupno je ukupno 50,92 miliona eura bespovratnih sredstava, od čega EU sredstva čine 38,24 miliona eura, a nacionalno kofinansiranje iznosi 12,68 miliona eura. Objavljeno je deset javnih poziva.

Pet javnih poziva objavljeno je za podršku prerađivačkom sektoru, četiri za investicije u primarnu poljoprivrednu proizvodnju i jedan za podršku investicijama u ruralni turizam. Ukupno je primljeno 1071 aplikacija, od kojih je 563 ugovoreno i 320 isplaćeno. Ukupan iznos odobrenih aplikacija je 70,76 miliona eura, dok je iznos odobrene podrške 48,28 miliona eura. Do sada je isplaćeno ukupno oko 21 milion podrške.

Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD III 2021-2027 (IPARD III program) odobren je od strane Evropske komisije 29. juna 2022. godine i početak njegove implementacije očekuje se krajem ove ili početkom sljedeće godine.

KROZ IPARD III PROGRAM CRNOGORSKIM POLJOPRIVREDNICIMA DOSTUPNO OKO 82 MILIONA EURA BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Nacionalno kofinansiranje
23.1%

EU sredstva
76.9%

Kroz sprovođenje Programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD III 2021-2027 crnogorskim poljoprivrednicima biće dostupno ukupno **81.975.947 eura** bespovratnih sredstava, od čega EU sredstva čine 63.000.000 eura (62% više u odnosu na prethodni IPARD II program), a nacionalno kofinansiranje iznosi 18.975.947 eura.

Uz doprinos korisnika, sprovođenjem IPARD III programa biće investirano oko 128 miliona eura u crnogorsku poljoprivredu. Objavljivanje prvih javnih poziva kroz IPARD III program očekuje se krajem ove ili početkom sljedeće godine.

Mjere podrške kroz IPARD III:

MJERA 1 - Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava

MJERA 3 - Investicije u fizički kapital vezano za preradu i marketing poljoprivrednih i proizvoda ribarstva

MJERA 4 - Agro-ekološke-klimatske mjere i mjere organske proizvodnje

MJERA 5 - Realizacija lokalnih razvojnih strategija - LEADER pristup

MJERA 6 - Investicije u ruralnu javnu infrastrukturu

MJERA 7 - Diverzifikacija gazdinstava i razvoj poslovanja

MJERA 9 - Tehnička pomoć

MJERA 11 - Zasnivanje i zaštita šuma

02

PETI javni poziv za podršku preradi

(6. februar – 6. mart 2023. godine)

UKUPAN BUDŽET ZA V JAVNI POZIV ZA MJERU 3 – 5,56 MILIONA EURA

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede organizovalo je 2. februara 2023. godine, u Evropskoj kući, konferenciju povodom objave V Javnog poziva Programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II 2014-2020 (IPARD II program) za **Mjeru 3 „Investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i proizvoda ribarstva“**. Na konferenciji su govorili potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, **Vladimir Joković** i šef Odsjeka za saradnju iz Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, gospodin **Ingve Engstrom**.

Svoje iskustvo kao korisnik sredstava podrške iz IPARD II programa, prisutnima je prenijela gospođa **Ana Knežević**, predstavnica kompanije **“Goodfellas”**. Istakla je da su podršku ostvarili kroz Mjeru 1, a u narednom periodu očekuju i isplatu podrške za Mjeru 3, te su na taj način uvezali svoje projekte i uz IPARD podršku značajno unaprijedili i modernizovali svoju proizvodnju.

Podrška kroz ovaj javni poziv namjenjena je isključivo nabavci specijalizovane opreme, mašina i uređaja za preradu, specijalizovanih vozila, te opreme za tretman otpada, zaštitu životne sredine i obnovljive izvore energije. **Iznos prihvatljivih troškova po investiciji iznosi od 40.000 eura do 1.500.000 eura.**

Organizovano je niz radionica u svrhu promocije, dok je tokom čitavog trajanja javnog poziva realizovana aktivnost „Dani otvorenih vrata“, gdje su svi zainteresovani mogli doći u prostorije Direktorata za plaćanja i u direktnoj komunikaciji sa zaposlenima dobiti sve potrebne informacije i riješiti svoje nedoumice.

03

Kroz IPARD unapređujemo ruralnu infrastrukturu

Kroz IPARD III program prepoznat je značaj rješavanja problema infrastrukture u ruralnim područjima kroz Mjeru 6 „Investicije u ruralnu javnu infrastrukturu“. Tim povodom, a sve u cilju što veće iskorišćenosti dostupnih sredstava podrške, 24. februara 2023. godine održan je sastanak sa predstavnicima lokalnih samouprava, koji su i korisnici ove Mjere.

Sastankom je predsjedavao ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, **Vladimir Joković**. **Andrijana Rakočević**, šefica Upravljačkog tijela, odnosno generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, prezentovala je prisutnima **Mjeru 6**, gdje je posebno naglasila investicije koje se podržavaju: izgradnja, rekonstrukcija i opremanje infrastrukture potrebne za razvoj ruralnih područja, uključujući puteve, lokalni pristup putevima od posebnog značaja za lokalni ekonomski razvoj, rješavanje pitanja

vodosnabdijevanja, pristup poljoprivrednom i šumskom zemljištu, snabdijevanje električnom energijom iz održivih izvora, upravljanje otpadom i vodama, lokalni pristup priključcima za informacione tehnologije i komunikacije i pozvala sve prisutne da zajedničkim snagama i blagovremenom pripremom što više iskoristimo dostupna sredstva podrške.

Ovo je bila prilika da se zajedno sagleda trenutna situacija u opštinama, i ova godina iskoristi kao priprema, kako kapaciteta za sprovođenje Mjere 6, tako i potrebne dokumentacije i strateških planova za koje su u nadležnosti opština. Zajednica opština Crne Gore ponudila je podršku u cjelokupnom procesu, kako u pogledu pripreme potrebne dokumentacije tako i u pogledu finansiranja tehničke dokumentacije, za šta već postoje obezbijedena sredstva.

Početak implementacije ove mjere i objavljivanje prvog javnog poziva očekuje se u 2024. godini.

04

Informativna IPARD radionica za konsultante

Uloga konsultanata je da pomognu prilikom preduzimanja bilo koje aktivnosti, odnosno zadatka koje je potrebno ispuniti kako bi se uskladili sa zahtjevima povodom apliciranja na IPARD javne pozive. Naravno to podrazumjeva i pojašnjenje tih zahtjeva, aktivno učestvovanje konsultanta u procedurama prijave, izradi, pribavljanju dokumentacije i slično.

Najvažnije je da potencijalni korisnici IPARD podrške koji angažuju konsultante za neki od javnih poziva budu svjesni da će valjanost urađenog posla zavisiti i od njih samih, jer samo uz punu saradnju sa konsultantom mogu se očekivati najbolji rezultati. U tom cilju, prepoznata je potreba da konsultantske kuće angažovane na IPARD projektima budu potpuno uključene i obučene za sljedeći programski period, pa je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede 9. marta, 2023. godine, organizovalo radionicu za sva zainteresovana privredna društva čija je registrovana pretežna djelatnost u Centralnom registru privrednih subjekata – pružanje konsultantskih usluga, na informativnu radionicu povodom Implementacija IPARD programa za programski period 2021-2027.

Spisak zainteresovanih konsultanata koji su pohađali ovu radionicu, nalazi se na svim zvaničnim platformama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, koje možete pronaći na kraju ovog Biltena u **info kutku**.

INFORMATIVNA RADIONICA KONSULTANSTKIM KUĆAMA POVODOM IMPLEMENTACIJE IPARD PROGRAMA

05

„Naše voće“ - naša priča o uspjehu

Priča našeg uspješnog IPARD korisnika počinje 2017. godine, kada je kompanija "Veletex" iz Podgorice, kupovinom imovine Zemljoradničke zadruge "Župa" u stečaju, postala vlasnik poljoprivrednog imanja od 44 hektara na lokaciji nikšićke Župe. Za potrebe razvoja projekta podizanja modernog voćnjaka, "Veletex" je formirao kćerku firmu - "Naše voće" doo, Nikšić koja je postala vlasnik i upravnik imanja.

„Prvu tablu voćnjaka od 4 ha podigli smo u aprilu 2018. godine. Zasadili smo 13.000 sadnica sorte zlatni delišes i greni smit kao oprašivač, a 2019, 2020 i 2021. godine podigli smo dodatnih 24 ha sa oko 85.000 sadnica u sortama gala, crveni delišes, fuji i greni smit“, kazao je Milan Golubović, izvršni direktor kompanije „Naše voće“.

Korištena je moderna, italijanska tehnologija guste sadnje sa protivgradnom zaštitom i savremenim sistemom za navodnjavanje i fertirigacijom.

Iako su počeli sa primarnom proizvodnjom jabuke, koja je dostigla zavidan nivo, svoje proizvodne kapacitete konstantno šire. Pored proizvodnje soka, planiraju i proizvodnju džemova, marmelade i pekarskih nadjeva.

Kako bi svoju investiciju učinili modernijom, dostigli potrebne standarde, ali i uvećali i unaprijedili svoju proizvodnju koristili su sredstva podrške Evropske unije kroz IPARD II program.

„Do sada smo aplicirali na šest IPARD javnih poziva. Tri u okviru Mjere 1 za primarnu proizvodnju, i 3 u okviru Mjere 3 za preradu. Kroz investicije koje smo realizovali, proširili smo površinu pod zasadima, nabavili opremu za poljoprivrednu proizvodnju i izgradili i opremili objekat za preradu i čuvanje voća“, rekao je Golubović.

Kroz četiri javna poziva ukupna vrijednost realizovanih investicija je bila oko 3,9 miliona eura, dok je EU podrška iznosila oko 1,85 miliona eura.

Prepoznajući IPARD kao vjernog partnera u daljem razvoju i unapređenju svoje proizvodnje aplikaciju za podršku podnijeli su i za Peti IPARD javni poziv za Mjeru 3, namjenjenu preradi koji je zaključen 6. marta 2023. godine.

IPARD javni pozivi se uvijek pojave u pravom trenutku za nas. Kroz ovaj javni poziv aplicirali smo za nabavku 2 dostavna vozila, boksove za čuvanje jabuka za preradu i nabavku dodatnih mašina za preradu. Ukupna vrijednost investicije je oko 200.000€, naglasio je Golubović.

Pozvao je sve zainteresovane da prate objavu IPARD javnih poziva i iskoriste dostupnu podršku. „**Koristite IPARD program kao glavni alat za ostvarivanje vaših vizija u otpočinjanju ali i unapređenju agrobiznisa, obzirom da su u pitanju izdašni iznosi podrške koju možete ostvariti, i koja je naravno bespovratna**“, zaključio je Golubović.

Info kutak

PRIPREMA I REALIZACIJA BILTENA

IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO
DIREKTORAT ZA RURALNI RAZVOJ
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora

Možete zakazati sastanak na nekom od brojeva telefona:

Direktorat za plaćanja

Moskovska 101, Podgorica

Tel: 020 672 007 / 020 672 026 / 067 205 790

Direktorat za ruralni razvoj

Rimski trg 46, Podgorica

Tel: 020 482 222 / 020 482 150

Zapratite na Instagram i Facebook zvaničnim nalozima:

ipardzatebe

ipardzatebe

Pratite sve informacije na www.gov.me/ipard

Ovaj bilten ne predstavlja propis niti drugi pravni akt, već je isključivo informativnog karaktera. Sadržaj ove publikacije ne mora nužno odražavati stavove Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao ni Evropske unije. Izdavač i autori ne mogu snositi odgovornost za štetu koja bi eventualno mogla nastati u vezi s korišćenjem ovog biltena.